

Vergaderjaar 2023–2024

29 826

Industriebeleid

32 813

Kabinetsaanpak Klimaatbeleid

Nr. 209

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN
KLIMAAT EN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN
WATERSTAAT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 april 2024

Met de maatwerkaanpak verduurzaming industrie wil het kabinet de grootste industriële uitstoters die ambitieuze plannen hebben op het gebied van additionele CO₂-reductie, ondersteunen om te verduurzamen in Nederland. Tata Steel Nederland B.V. (hierna: TSN) is één van die industriële bedrijven. TSN heeft in dit kader in november 2023 (aangepaste) plannen voor het verduurzamen en schoner maken van de staalfabriek in IJmuiden ingediend, op basis van de ambities zoals overeengekomen met het bedrijf in de Expression of Principles op 15 juli 2022.

Met deze brief informeren wij, de Minister van Economische Zaken en Klimaat en Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, mede namens de Minister voor Klimaat en Energie, u dat het kabinet het onderhandelingsmandaat heeft vastgesteld, op basis waarvan onderhandelingen met TSN voor het maken van een maatwerkafsprake, op korte termijn zullen starten.

Op 28 maart jl. bent u geïnformeerd over de rapporten «Hoe Tata Steel Nederland te verduurzamen?» door Hans Wijers en Frans Blom en «Gezondheid geborgd» van de Expertgroep Gezondheid IJmond, inclusief de manier waarop het kabinet daar opvolging aan wil geven (Kamerstuk 32 813, nr. 1369). Beide rapporten beschrijven dat de gezondheidsrisico's in de IJmond en de verduurzamingsopgave dermate urgent zijn dat uitstel van actie hierop onverantwoord zou zijn. Het kabinet heeft aangegeven om snel vervolgstappen te willen zetten en te willen onderzoeken of het haalbaar is om gesprekken met TSN te starten op basis van de variant «Voorstel van TSN met versnelde overlastreductie.»

In deze variant wordt Kooks- en gasfabriek 2 (KGF2) zo snel mogelijk gesloten en wordt ook de grootste hoogoven (Hoogoven 7) gesloten. De installaties worden vervangen door een Direct Reduced Iron Fabriek en Electrische Boogoven, die – na een overgangsfase op aardgas – uitein-

delijk met groene waterstof groen staal gaan produceren. Ook worden diverse bovenwettelijke milieumaatregelen, waaronder een aantal overkappingen over grondstoffenlocaties en geluidsmaatregelen voor piek en tonaalgeluid, waar mogelijk versneld uitgevoerd.

Onderhandelingsinzet/mandaat

In de variant «Voorstel TSN met versnelde overlastreductie» wordt op een zo kort mogelijke termijn flinke gezondheidswinst geboekt. Ook wordt per 2030 ruim 5 megaton CO₂-uitstoot gereduceerd, waarmee TSN significant bijdraagt aan het totale reductiedoel voor CO₂ in Nederland en de uitstoot van NO_x met ruim 38% wordt gereduceerd, waarmee TSN significant bijdraagt aan de oplossing van de stikstofproblematiek in ons land.

De adviseurs Wijers/Blom verwachten dat onder de juiste randvoorwaarden er uiteindelijk een levensvatbaar bedrijf kan ontstaan in Nederland, met alle positieve gevolgen op het gebied van strategische autonomie, werkgelegenheid, economie en innovatie van dien. Ook kan de verduurzaming van TSN onder de juiste voorwaarden bijdragen aan het aanjagen van een duurzaam energiesysteem en wordt voorkomen dat vervuilende productie naar elders in de wereld wordt verplaatst.

Het kabinet kiest er daarom voor om op basis van deze variant nu zo snel mogelijk maatwerkafspraken te gaan maken met TSN en heeft vandaag een mandaat voor onderhandelingen met TSN vastgesteld. De onderhandelingen zullen, op basis van dit mandaat, zo spoedig mogelijk starten en moeten resulteren in een Joint Letter of Intent (JLOI), die verder uitgewerkt wordt in een juridisch bindende maatwerkafpraak. De Minister van Financiën, Minister voor Klimaat en Energie, Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en Minister van Economische Zaken en Klimaat zullen regulier overleg voeren over de voortgang van de onderhandelingen.

Technische briefing

Gezien de vertrouwelijkheid van het mandaat en de onderhandelingen, kunnen wij u hier enkel in een vertrouwelijk setting over informeren. Daarom bieden wij de Tweede Kamer graag aan om in een vertrouwelijke technische briefing de onderhandelingsinzet nader toe te lichten. Dit zou bijvoorbeeld aansluitend op de technische briefing over het rapport «Hoe Nederlands staal te verduurzamen» van Hans Wijers en Frans Blom kunnen. In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat van 9 april 2024 heeft uw Kamer verzocht deze technische briefing deels openbaar en deels vertrouwelijk te houden.¹ Deze technische briefing zal daarom waar mogelijk openbaar en deels besloten worden gehouden, waarmee wij graag tegemoet komen aan dit verzoek van uw Kamer.

Voorhangprocedure en goedkeuring Europese Commissie

Het is mogelijk dat het eindresultaat van de onderhandelingen met TSN elementen bevat, die onder de voorhangprocedure vallen. Met deze brief willen wij daarom onderstrepen dat zodra uit de onderhandelingen blijkt dat een van de privaatrechtelijke rechtshandelingen genoemd in artikel 4.7, eerste lid, van de Comptabiliteitswet aannemelijk wordt, de voorhangprocedure gestart zal worden conform artikel 4.7 van de Comptabiliteitswet.

¹ 2024Z06233/2024D14337

Het resultaat van de onderhandelingen en enige financiële toezegging aan TSN zal moeten voldoen aan de Europese staatssteunregels en waarschijnlijk voorafgaand ter goedkeuring aan de Europese Commissie moeten worden voorgelegd. Ook dit zal gedurende de onderhandelingen meegenomen worden.

De budgettaire gevolgen van het uiteindelijke onderhandelingsresultaat zijn onder voorbehoud van parlementaire autorisatie van de begroting.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen